

AA-2011 Seat No. _____
M. Com. (Part-I) Examination
April / May – 2003
Business Finance
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

- સૂચના : (૧) કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ (અ) “સામાન્ય રીતે ઇક્વિટી ભંડોળની પડતર દેવાં ભંડોળની પડતર કરતાં વધુ હોય છે.” આ વિધાનનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.
(બ) ભારિત સરેરાશ મૂડી પડતર એટલે શું ? રોકાણ નિર્ણયમાં ‘કટ ઓફ દર’ તરીકે તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.

અથવા

- ૧ (અ) “મોડિગ્લીયાની - મિલર અભિગમ અવાસ્તવિક અનુમાનો પર આધારિત છે.” ચર્ચા કરો.
(બ) ‘A’ કંપની લિમિટેડનું મૂડીમાળખું નીચે મુજબ છે :

	રૂ.
ઇક્વિટી શેર મૂડી (૫૦,૦૦૦ શેર)	૧૦,૦૦,૦૦૦
૬%ની પ્રેફરન્સ શેર મૂડી	૨,૫૦,૦૦૦
૮%ના ડિબેન્ચર	૭,૫૦,૦૦૦
	<u>૨૦,૦૦,૦૦૦</u>

કંપનીના ઇક્વિટી શેરનો બજાર ભાવ રૂ. ૨૦ છે. કંપની આવતા વર્ષે શેરદીઠ રૂ. ૨નું ડિવિડન્ડ વહેંચશે અને તે પ્રતિ વર્ષ ૭%ના દરે વધશે એવો અંદાજ છે. કંપનીના ટેક્ષનો દર ૫૦% ધારો. નીચેનાની ગણતરી કરો :

- (૧) હાલના મૂડી માળખા પર આધારિત કંપનીની ભારિત સરેરાશ મૂડી પડતર ગણો.
(૨) જો કંપની ૧૦%ના ડિબેન્ચરોથી વધારાના રૂ. ૫,૦૦,૦૦૦નું દેવું વધારે તો કંપનીની નવી ભારિત સરેરાશ મૂડી પડતર કેટલી થશે ?

દેવું વધારવાથી ડિવિડન્ડની અપેક્ષા વધીને શેર દીઠ રૂ. ૩ થશે અને વિકાસ દરની અપેક્ષામાં કોઈ ફેરફાર થશે નહીં પરંતુ ઇક્વિટી શેર દીઠ ભાવ ઘટીને રૂ. ૧૫ થશે.

- ૨ (અ) નાણાકીય ઉચ્ચાલકતા બે ધારી તલવાર છે.” યોગ્ય દૃષ્ટાંતો આપી આ વિધાન સમજાવો.
- (બ) ધી અતુલ કંપની લિમિટેડનું મૂડી માળખું રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ની ઓર્ડિનરી શેરમૂડી (દરેક શેર રૂ.૧૦ની સરભર કિંમતનો) તથા રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ ના ૧૦%ના ડિબેન્ચરનું બનેલું છે. વેચાણમાં ૨૫%નો વધારો થતાં તે ૨૦,૦૦૦ એકમો પરથી વધીને ૨૫,૦૦૦ એકમોનું થયું છે. વેચાણ કિંમત એકમ દીઠ રૂ. ૧૦ છે. ચલિત ખર્ચ એકમદીઠ રૂ. ૪ છે. અને સ્થિર ખર્ચ રૂ. ૭૦,૦૦૦ના છે. કરવેરાનો દર ૪૦% ધારી લો.
- (અ) તમારે નીચેની ગણતરી કરવાની છે :
- (૧) શેર દીઠ કમાણીમાં વધારો ટકાવારીમાં
- (૨) ૨૦,૦૦૦ એકમે અને ૨૫,૦૦૦ એકમે નાણાકીય લિવરેજનું પ્રમાણ
- (૩) ૨૦,૦૦૦ એકમે અને ૨૫,૦૦૦ એકમે કામગીરી લિવરેજનું પ્રમાણ
- (બ) ઉત્પાદન અને વેચાણ ૨૦,૦૦૦ એકમ પરથી ૨૫,૦૦૦ એકમ સુધી વધતાં કામગીરી લિવરેજ અને નાણાકીય લિવરેજમાં થતા ફેરફાર પર ટીકા કરો.

અથવા

- ૨ મૂડી માળખું એટલે શું ? એને અસર કરતાં પરિબલો વર્ણવો.
- ૩ (અ) શાખ સમયગાળો ઉદાર કરવાથી થતા લાભલાભોની ચર્ચા કરો.
- (બ) રોકડ આધારણની નીચેની પદ્ધતિઓ સમજાવો :
- (૧) રોકડ આવક અને ચૂકવણીની પદ્ધતિ
- (૨) સુધારેલ કમાણીની પદ્ધતિ.

અથવા

- ૩ (અ) ઈન્વેન્ટરી ધારણ કરવાના હેતુઓ સમજાવો.
- (બ) કાર્યશીલ મૂડીની વ્યાખ્યા આપો. કાર્યશીલ મૂડીના નિર્ણાયકો સમજાવો.
- ૪ (અ) સ્થિર ડિવિડન્ડ નીતિનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.
- (બ) નાણાકીય ભાડાપટ્ટો અને કામગીરી ભાડા પટ્ટા વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

અથવા

- ૪ (અ) ભાડા પટ્ટાના ફાયદાઓ અને મર્યાદાઓ સમજાવો.
- (બ) ડિવિડન્ડ ચૂકવણીને નિયંત્રિત કરતાં પરિબલોની ચર્ચા કરો.

- ૫ નોંધ લખો : (ગમે તે બે)
- (૧) ડિવિડન્ડ અંગે ગોર્ડનનું મોડેલ
- (૨) માલસામાન અંકુશની એ.બી.સી પદ્ધતિ
- (૩) મૂડી માળખાનો રૂઢિગત અભિગમ
- (૪) ભાડા પટ્ટાના પ્રકારો
- (૫) મૂડી પડતરનું મહત્ત્વ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) There are only **five** questions.
(2) Each question carries **equal** marks.

- 1** (a) “Generally the cost of equity funds is higher than the cost of debt funds.” Critically evaluate the statement.
(b) What is the weighted average cost of capital ? Explain its importance as a ‘cut-off rate in the investment decision.’

OR

- 1** (a) “Modigliani – Miller approach is based on unrealistic assumptions.” Discuss.
(b) ‘A’ Limited company has the following capital structure :

	<i>Rs.</i>
Equity share capital (50,000 shares)	10,00,000
6% preference shares	2,50,000
8% debentures	7,50,000
	<u>20,00,000</u>

The market price of the company’s equity shares is Rs. 20. It is expected that company will pay next year dividend of Rs. 2 per share which will grow at 7% for ever. The tax rate may be presumed at 50%. You are required to compute the following :

- (1) A weighted average cost of capital based on existing capital structure.
(2) The new weighted average cost of capital if the company raises an additional Rs. 5,00,000 debt by issuing 10% debentures. This would result in increasing the expected dividend to Rs. 3 and leave the growth rate unchanged but the price of equity share will fall to Rs. 15 per share.
- 2** (a) “Financial leverage is a double-edged sword.” Explain by giving suitable illustrations.
(b) The capital structure of the *Atul Company Limited* consists of an equity share capital of Rs. 1,00,000 (shares of Rs. 10 per value) and Rs. 1,00,000 of 10% debenture. Sales increased by 25% from 20,000 units to 25,000 units, the selling price is Rs. 10 per unit. Variable costs amount to Rs. 4 per unit and fixed expenses amount to Rs. 70,000. The income tax rate is assumed to be 40%.

- (1) You are required to calculate the following :
 - (i) The percentage increase in earning per share.
 - (ii) The degree of financial leverage at 20,000 units and 25,000 units
 - (iii) The degree of operating leverage at 20,000 units and 25,000 units.
- (2) Comment on the behaviour of operating and financial leverages in relation to increase of production and sales from 20,000 units to 25,000 units.

OR

- 2 What is a capital structure ? Describe the factor affecting the capital structure.
- 3 (a) Discuss the merits and demerits of the liberalization of credit period.
(b) Explain the following methods of cash forecasting :
 - (1) Cash- receipts and disbursements method
 - (2) Adjusted earnings method.

OR

- 3 (a) Explain the objectives of holding inventory.
(b) Define working capital. Explain the determinants of the working capital.
- 4 (a) Critically evaluate the stable dividend policy.
(b) Explain the distinction between financial lease and operating lease.

OR

- 4 (a) Explain the benefits and limitations of leasing.
(b) Discuss the constraints on payment of dividends.
- 5 Write notes on : (any **two**)
 - (1) Gordon's model of dividend
 - (2) A. B. C. method of Inventory control
 - (3) Traditional approach to the capital structure
 - (4) Types of leases
 - (5) Significance of the cost of capital.